Betänkande ShUB 15/2015 rd– RP 112/2015 rd

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare och av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare och av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (RP 112/ 2015 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande och till jord- och skogsbruksutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av
- jord- och skogsbruksutskottet JsUU 9/2015 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört
- budgetråd Outi Luoma-aho, finansministeriet
- regeringssekreterare Annika Parsons, social- och hälsovårdsministeriet
- sakkunnig Taina Väre, Finlands Kommunförbund
- arbetsmarknadsjurist Anne Kiiski, KT Kommunarbetsgivarna
- jurist Maire Lumiaho, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf
- verksamhetsledare Raimo Kivineva, Lantbruksavbytarna rf
- direktör Antti Huhtamäki, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt
- vice verksamhetsledare Hannu Kärjä, Finlands Pälsdjursuppfödares Förbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf
- Jalostusmeijerien Liitto ry.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare och lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare ändras.

Klart
5.0

Gruppen lantbruksföretagare med rätt till avbytarservice avgränsas, kriterierna för att få avbytarservice och rätten till vikariehjälp inskränks och företagarna får större självrisk. Avbytarservice under semester förblir avgiftsfri och den beviljas också i fortsättningen för 26 dagar per kalenderår.

Syftet med propositionen är att harmonisera den finländska lagstiftningen med Europeiska unionens lagstiftning och att genomföra de sparkrav som statsminister Sipiläs regering ställer i sitt program. I avbytarservicen för pälsuppfödare föreslås liknande ändringar som i avbytarservicen för lantbruksföretagare.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2016 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare avses träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av statsrådet. Lagen om ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare avses träda i kraft den 1 januari 2016.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Propositionen har två primära mål. Lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare och lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare föreslås bli ändrade för att harmoniera med Europeiska kommissionens riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden för åren 2014—2020. Harmoniseringen av modellen för avbytarservice och de nödvändiga ändringarna kommer att beredas senare när avbytarservicen revideras i grunden.

Propositionen är också ett led i att uppfylla målen i regeringen Sipiläs program. I regeringsprogrammet finns det inskrivet att kostnaderna för avbytarservice ska minska med 20 miljoner euro 2016. Det finns också en skrivning om att lantbruksföretagarnas självrisk ska höjas och administrationen av avbytarservice effektiviseras.

Det är enligt utskottet positivt att sparåtgärderna i propositionen inte är lika radikala som i det första remitterade utkastet, eftersom välfungerande avbytarservice är viktig för att lantbruksföretagarna och pälsdjursuppfödarna ska trivas och orka med sitt arbete, arbeta kvar längre och kunna kombinera arbetsliv och familjeliv. Tanken är att sparkraven ska genomföras med så lite olägenheter som möjligt för de berörda, men med hänsyn till att kraven i de primära målen måste uppfyllas.

Avbytarservice under lantbruksföretagares semester ska fortsatt vara avgiftsfri och innefatta 26 dagar per kalenderår. Precis som i dag kan lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare välja service som tillhandahålls av en lokal enhet eller få ersättning för kostnaderna för avbytare som de ordnar med själva.

Inskränkningar i rätten till avbytarservice och vikariehjälp

För att uppfylla sparbetinget ska gruppen lantbruksföretagare med rätt att få avbytarservice inskränkas, kriterierna för att anlita avbytarservice och rätten till vikariehjälp begränsas och företagarna få större självrisk för vikariekostnaderna. Bara lantbruksföretagare med husdjursproduktion ska ha rätt till avbytarservice. I fortsättningen har växtodlare inte längre någon rätt att få vare sig avbytarservice eller vikariehjälp.

Det lägsta antalet husdjursenheter som är ett villkor för avbytarservice föreslås bli höjt från fyra till sex. Ändringen innebär att mindre husdjursgårdar går helt och hållet miste om möjligheten till avbytarservice.

Vid sjukdom kan vikariehjälp vara mycket viktig för växtodlarens hälsa och för tryggad verksamhet på gården, framhåller jord- och skogsbruksutskottet i sitt utlåtande. Social- och hälsovårdsutskottet anser att liknande situationer kan uppstå på de husdjursgårdar som lämnas helt utanför avbytarservicen. Följaktligen är det viktigt att det följs upp hur lantbruksföretagarnas välbefinnande och arbetsmotivation påverkas av inskränkningarna och att eventuella olägenheter behandlas när den genomgripande reformen av avbytarservicen är aktuell.

Hur besparingarna fördelas

Sparbetinget på 20 miljoner enligt regeringsprogrammet genomförs så att de statliga ersättningarna för lantbruksföretagarnas avbytarkostnader skärs ner med 19 miljoner euro och för förvaltningsutgifterna för avbytarservice till lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare med 1 miljon euro. Kostnadsbesparingarna i avbytarservicen beräknas realiseras dels via omstruktureringar inom jordbruket med färre avbytardagar som följd (15 miljoner euro), dels via ändringarna i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare och lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (4 miljoner euro).

Merparten av besparingarna beräknas följa av att färre lantbruksföretagare anlitar avbytarservice. Lantbruksföretagarna förväntas nämligen bli betydligt färre när husdjursproduktionen omstruktureras. I år får omkring 20 0000 företagare avbytarservice. Enligt vissa beräkningar minskar antalet med 10 procent 2016 och därefter med 5 procent årligen. År 2019 beräknas avbytaranvändarna vara 5 000 färre än i dag. Utskottet påpekar att man noga bör följa hur omstruktureringen fortskrider och om åtgärderna ger kostnadsbesparingar.

Ändringarna är tänkta att avlasta den lokala förvaltningen bland annat genom att de inte längre ska behöva upprätta serviceplaner. Avbyråkratiseringen är nödvändig för att genomdriva sparkraven.

Enligt propositionen kan lokalförvaltningen spara in cirka 33 årsverken årligen tack vare lagändringarna och omstruktureringen. Ett årsverke mindre beräknas spara in 40 000 euro om året. Kalkylmässigt minskar kostnaderna således med cirka 1,3 miljoner euro. Anpassningen av förvaltningspersonalen kommer sannolikt att ske med en viss fördröjning eftersom lagändringarna till en början ger en del extra arbete. Utskottet påpekar att de beräknade kostnadsbesparingarna inte nödvändigtvis kommer att uppnås fullt ut redan 2016.

De besparingar som uppkommer via strukturutvecklingen och lagändringarna innebär att lantbruksföretagarnas behov av avbytarservice minskar med omkring 500 årsverken.

Hur avbytarservice söks

I fortsättningen ska avbytarservice via en lokal enhet sökas skriftligt. I ansökan ska tidpunkterna för den planerade semestern uppges. Ansökan om avgiftsbelagd avbytarhjälp ska lämnas in samtidigt med semesteransökan.

Tumregeln är att ju tidigare enheten får information om tidpunkten desto mer kostnadseffektivt kan avbytarservicen ordnas. Det är av betydelse när avbytararbetskraften för den lokala enheten planeras i sin helhet, likaså när arbetsschemana och semestrarna läggs upp för avbytarna. För att de lokala enheterna ska kunna sysselsätta avbytarna regelbundet bör lantbruksföretagarna fördela semestern jämnt över hela kalenderåret. Därför föreslår regeringen att tidpunkten för de planerade semestrarna ska uppges för varje lantbruksföretagare redan i ansökan. Anmälningsskyldigheten gäller inte avbytare som företagarna själva ordnar.

Målet att semestrar ska anmälas till den lokala enheten så tidigt som möjligt är motiverat med avseende på kostnadsbesparingarna, menar utskottet. Samtidigt påpekar utskottet att det i vissa situationer kan vara orimligt, om semestrarna inte kan ändras senare. Följaktligen anser utskottet det motiverat att lagen också i fortsättningen har en bestämmelse som tillåter att semesteransökan kompletteras och ändras efter det att ansökningstiden har gått ut. Utskottet föreslår därför att 18 § ändras.

Förhandsanmälan av semesterdagar beräknas spara in 100 000 euro årligen i avbytarkostnader. Som kompensation föreslår utskottet att det subventionerade priset för avbytarhjälp enligt 28 § höjs från 13,50 till 13,75 euro i timmen.

Hur vikariehjälp söks

Enligt propositionen ska ansökan om vikariehjälp göras skriftligt varje gång innan hjälpen börjar. Tanken är att den skriftliga ansökan delvis ska kunna kompletteras muntligt. Det kan behövas exempelvis när vikariehjälp tidigare har beviljats av samma orsak och behöver fortsätta. Vid förhinder, exempelvis akut sjukdom, kan en lantbruksföretagare bemyndiga någon att göra en ansökan på hans eller hennes vägnar.

Kravet på skriftlig ansökan beror på EU:s riktlinjer för statligt stöd. Om ansökan inte görs skriftligt kan stödet enligt punkt 70 i riktlinjerna inte anses lämpligt för den inre marknaden. Finland har i fråga om detta inte skickat in någon anhållan om flexibilitet till kommissionen.

Precis som jord- och skogsbruksutskottet anser social- och hälsovårdsutskottet att dels ansökan på papper, dels ansökan via sms, e-post eller liknande meddelanden som kan verifieras och sparas kan betraktas som skriftlig ansökan. Samma system tillämpas på ansökan om vikariehjälp för renskötare och det anses fungera väl.

Tillgången till avbytare

I flera sammanhang har utskottet påpekat behovet av att förbättra anställningsvillkoren och arbetsmiljön för avbytare för att arbetet ska vara attraktivt och tillgången till avbytare kunna garanteras (ShUB 7/2007 rd, ShUB 45/2009 rd och ShUB 25/2010 rd). I synnerhet avbytarnas deltidsarbete bör kunna reduceras. Trots att gårdarna blivit betydligt större har det inte påverkat längden på avbytarnas arbetsdag eller minskat deltidsanställningarna. I dagens läge har redan mer än hälften av avbytarna deltidsarbete och de kan bli ännu fler när reformen träder i kraft.

Deltidsarbete lockar inte sökande eftersom deltidsanställda avbytare är bundna av arbetet praktiskt taget hela dagen. Arbetsdagen är uppdelad i två pass och resorna kan vara långa. Med arbetstimmarna vid deltidsanställning är inkomsterna mycket låga. Dessa faktorer inverkar på möjligheterna att rekrytera kvalificerad personal och skyndar på flykten från avbytarverksamheten. Social- och hälsovårdsutskottet stöder jord- och skogsbruksutskottet i kravet att man i reformen av avbytarverksamheten bör utreda möjligheterna att övergå till heltidsanställningar.

Samtidigt understryker utskottet att mekaniseringen och automatiseringen av gårdarna kräver större satsningar på avbytarnas yrkeskompetens och färdigheter genom arbetshandledning och kompletteringsutbildning.

Säkerheten på arbetsplatsen

Under behandlingen i utskottet kom det fram att det finns stora brister i arbetarskyddet för avbytare. Sett ur arbetarskyddsperspektiv hör avbytaryrket till de farligaste. Trots det lyder avbytare inte under samma arbetarskyddsbestämmelser som arbetstagare i övrigt. Det är klart att avbytarnas arbetsmiljö måste uppfylla säkerhetskraven i arbetarskyddsbestämmelserna för att olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar ska kunna undvikas.

De lokala enheter som svarar för avbytarservicen svarar också för att avbytarna har behörigt arbetarskydd. Enheterna har dock inga möjligheter att påverka säkerheten på avbytarnas arbetsplatser. På ett praktiskt plan är det gårdarna som ska ta hand om säkerhetsfrågorna, men de lokala enheterna har ingen rätt att kontrollera säkerheten med besök på gårdarna. Utskottet anser det viktigt att befogenhetsfrågorna i tillsynen över arbetarskyddet utreds skyndsamt och att bestämmelserna om avbytarnas säkerhet på arbetsplatsen och tillsynen över säkerheten revideras för att motsvara arbetarskyddslagstiftningen. Utskottet föreslår ett uttalande om frågan (*Utskottets förslag till uttalande*).

Övriga synpunkter

Under behandlingen i utskottet kom det fram att avbytarservicen behöver ses över. Jord- och skogsbruksutskottet påpekar detsamma i sitt utlåtande. Enligt propositionen får en avbytare som företagaren själv skaffat inte vara en familjemedlem, inte ens när personen finns registrerad i förskottsuppbördsregistret. Någon sådan inskränkning finns inte i den avbytarservice som den lokala enheten ordnar. Den lokala enheten kan således sända en avbytare som är anställd hos den till gården. Social- och hälsovårdsutskottet framhåller att inskränkningen för familjemedlemmar be-

ror direkt på kraven i EU:s riktlinjer för statligt stöd och föreslår därför inte att inskränkningen slopas.

Propositionen innehåller en bestämmelse om att det av en lantbruksföretagare tas ut 5 euro per timme för beredskap som den lokala enheten ordnar. Den gällande lagen har inga bestämmelser om beredskap, men beredskap har ändå ordnats med varierande praxis. Det förekommer att beredskap ges som en del av semestern utan avgift och som en del av vikariehjälp mot avgift för vikariehjälp. I vissa fall har det tagits ut en avgift som motsvarar avgiften för subventionerad eller helt och hållet avgiftsbelagd avbytarhjälp. För att samordna praxis och för att alla lantbruksföretagare ska behandlas lika har regeringen ansett det nödvändigt att ta in bestämmelser om beredskap för övervakning av automation och en beredskapsavgift.

Enligt motiven motsvarar beloppet i stort sett den merkostnad som den lokala enheten har för beredskapsersättning till avbytaren. Jord- och skogsbruksutskottet påpekar att avgiften inte behandlar lantbruksföretagare lika eftersom de som har produktion som förutsätter beredskap måste betala för avbytarservice under semestern. Social- och hälsovårdsutskottet hänvisar till motiven till propositionen och framhåller att kostnaderna för avbytarservice stiger och att sparmålet i propositionen inte uppfylls, om bestämmelserna om beredskapsavgifter ändras. Det är nödvändigt att det följs upp vilka konsekvenser beredskapsavgifterna har för hur avbytarservice anlitas och tillämpas och att frågan behandlas i den genomgripande reformen av avbytarservicen. Utskottet föreslår ett uttalande om detta (*Utskottets förslag till uttalande*).

Jord- och skogsbruksutskottet lyfter fram behovet av att utöka den subventionerade avgiftsbelagda avbytarservicen från 120 till 200 timmar om året. Utskottet hänvisar till att man i kostnaderna för fler avbytartimmar måste ta hänsyn till att bara en del av lantbruksföretagarna utnyttjar den nuvarande möjligheten att få subventionerad avgiftsbelagd avbytarservice fullt ut (i snitt används 61 timmar/år/företagare) och att lantbruksföretagarna i fortsättningen kommer att vara betydligt färre. Social- och hälsovårdsutskottet anser att det måste följas upp hur timantalet för subventionerad avgiftsbelagd avbytarservice räcker till och vilka konsekvenser inskränkningen har för lantbruksföretagarnas möjligheter att orka med sitt arbete och att behovet av ändringar av timantalet behandlas i samband med en genomgripande reform av avbytarservicen. Utskottet föreslår ett uttalande om frågan (*Utskottets förslag till uttalande*).

DETALJMOTIVERING

Lagförslag 1

8 §. Omfattningen av en semester- och vikariehjälpsdag. Utskottet föreslår att 3 mom. kompletteras med en bestämmelse om att en avbytardag kan förlängas av skäl som hänför sig till djurskyddet eller avbytarens möjligheter att klara av arbetet, om avbytarservicen ordnas av den lokala enheten. Vid avbytarservice under semester eller vid vikariehjälp kan det tillkomma oförutsedda arbetsuppgifter eller förhållanden som måste avhjälpas, också när en förutbestämd eller justerad längd på avbytardagen överskrids. Också de personliga egenskaperna hos en avbytare som ordnas av en lokal enhet kan göra att längden på avbytardagen måste överskridas. Vid vikarie-

hjälp ska det för de timmar som överskrider den förutbestämda avbytardagen tas ut en lika stor avgift för vikariehjälp som för timmarna före förlängningen av dagen.

18 §. Ansökan om avbytarservice som den lokala enheten ordnar. Utskottet föreslår att 2 mom. inte ändras utan fortfarande föreskriver att lantbruksföretagarna har rätt att komplettera eller ändra sin ansökan efter att fristen har gått ut.

28 §. Avgift för avgiftsbelagd avbytarhjälp. Utskottet föreslår att 1 mom. ändras så att det av lantbruksföretagarna tas ut en avgift på 13,75 euro för avgiftsbelagd avbytarhjälp enligt 16 b § 1 mom. och 24 § 2 mom.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 i proposition RP 112/2015 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 112/2014 rd med ändringar. ***(Utskottets ändringsförslag)***

Riksdagen godkänner tre uttalanden. ***(Utskottets förslag till uttalanden)***

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) 7 e §, 7 g, 7 h, 8 a och 16 §, av dem 7 e § sådan den lyder i lagarna 1135/2001, 1161/2010 och 710/2012, 7 g § sådan den lyder i lag 458/2004, 7 h § sådan den lyder i lag 1135/2001 och 8 a samt 16 § sådana de lyder i lag 1161/2010,

ändras 1—5, 7, 7 a–7 d, 7 f, 8, 9, 14, 16 a, 16 b, 18, 24—27, 27 a, 27 b, 28—30, 30 a, 35, 40 a, 45 och 47 a §, av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1135/2001, 2—4, 7 b, 7 c, 8, 16 a, 28—30, 40 a och 47 a § sådana de lyder i lag 1161/2010, 5 § sådan den lyder i lagarna 1135/2001 och 458/2004, 7, 7 a, 7 d, 25, 27 b och 30 a § sådana de lyder i lag 1135/2001, 7 f § sådan den ly-

der i lagarna 1135/2001, 1100/2007 och 1455/2007, 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1289/2006, 14 och 24 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1161/2010, 16 b § sådan den lyder i lagarna 1161/2010 och 710/2012, 26 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 629/2003, 27 § sådan den lyder i lag 710/2012, 27 a § sådan den lyder i lagarna 1135/2001 och 1289/2006, 35 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1263/2009, 1161/2010 och 710/2012 samt 45 § sådan den lyder i lag 1289/2006, och

fogas till lagen nya 7 i, 8 b, 8 c, 11 a, 23 a, 26 a, 28 a, 44 b, 45 a, 45 b och 47 b § som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med avbytarservicen för lantbruksföretagare är att stödja lantbruksföretagares möjligheter att utöva sin rätt till social trygghet, samt att stödja lantbrukföretagares arbetsmotivation och möjligheter till ett längre arbetsliv.

Avbytarservice för lantbruksföretagare är avbytartjänst under semester, vikariehjälp och avgiftsbelagd avbytarhjälp.

För en lantbruksföretagare ordnas avbytarservice enligt hans eller hennes val genom att

1) anvisa lantbruksföretagaren en lantbruksavbytare, eller

2) betala ersättning till en serviceproducent för kostnader som uppstår på grund av avbytarservice som lantbruksföretagaren själv skaffar.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *husdjur* nötkreatur, hästar, svin, getter, får, djur som är fjäderfä och pälsdjur, beträffande vilka produktionen beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967),

2) *lantbruksföretag* företag som bedriver husdjursproduktion som en självständig ekonomisk enhet.

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på en lantbruksföretagare

1) som varit skyldig att teckna en försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) och har försäkringen för sitt lantbruksföretag i kraft,

2) vars lantbruksföretag bedriver husdjursproduktion som omfattar minst sex husdjursenheter vid tidpunkten för avbytarservicen,

3) som inte får full invalidpension som beviljats tills vidare eller rehabiliteringsstöd som motsvarar full invalidpension enligt någon av de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller olycksfallspension som avses i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjuk-

domar (873/2015), och som har beviljats på grund av att arbetsförmågan är nedsatt med minst 60 procent, eller motsvarande ersättning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

4) vars lantbruksföretag är ett sådant mikroföretag eller litet eller medelstort företag som avses i kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn*,

5) vars lantbruksföretag inte är ett i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn avsett företag i svårigheter, och

6) vars lantbruksföretag inte är föremål för ett återbetalningskrav till följd av ett kommissionsbeslut om att ett stöd är olagligt och oförenligt med den inre marknaden eller, om lantbruksföretaget varit föremål för ett återbetalningskrav, krävs det att fordran är betald.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. 1 punkten tillämpas lagen också på en lantbruksföretagare som är en i 3 § 1 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedd person som i fråga om andra villkor än åldern uppfyller villkoren för försäkring enligt 1 mom. 1 punkten.

En husdjursenhet som avses i 1 mom. 2 punkten bestäms för olika djurarter på grundval av den arbetsmängd som skötseln av husdjuren inom respektive djurart ger upphov till. Närmare bestämmelser om hur husdjursenheterna bestäms utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Rätt till semester

Rätt till semester har en lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla. Som lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla anses en lantbruksföretagare vars arbetsinsats vid tidpunkten för avbytartjänsten och under de sex månader som föregått den har bestått av bedrivande av lantbruk i minst samma utsträckning som av arbete utanför lantbruksföretaget. En lantbruksföretagare anses dock inte ha uppgiften som huvudsyssla om han eller hon vid tidpunkten för avbytartjänsten betalas arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller om företagaren inte betalas sådan förmån på grund av att tid utan ersättning enligt 1 kap. 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa pågår. Närmare bestämmelser om vad som anses vara huvudsyssla utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. har en lantbruksföretagare inte rätt till semester under det kalenderår då företagarens skyldighet att uppta i 3 § 1 mom. 1 punkten avsedd försäkring börjar, med undantag för den semesterrätt som lantbruksföretagare i samma lantbruksföretag inte har utnyttjat under kalenderåret i fråga.

5 §

Rätt till vikariehjälp

Rätt till vikariehjälp har en lantbruksföretagare som då behovet av vikariehjälp börjar med en betydande arbetsinsats sörjt och svarat för de nödvändiga dagliga arbetena för skötsel av husdjuren i lantbruksföretaget, och som av en i 7 eller 7 a—7 f § avsedd tillfällig orsak inte har möjlighet att utan vikariehjälp sköta den uppgiftsandel som avses i 8 §. Då behovet av vikariehjälp uppskat-

tas beaktas förhållandena i lantbruksföretaget i sin helhet samt möjligheterna att genom interna arrangemang inom företaget sköta göromålen.

2 kap.

Rätt till avbytarservice

7 §

Vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp för högst 20 dagar under ett kalenderår på grund av arbetsoförmåga till följd av sjukdom eller olycksfall. Arbetsoförmågan ska visas med intyg av en läkare, sjuksköterska eller hälsovårdare till den del antalet vikariehjälpsdagar per kalenderår överskrider sju dagar.

Dessutom har en till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare rätt att få vikariehjälp för den tid

1) för vilken lantbruksföretagaren beviljas dagpenning enligt lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991),

2) för vilken lantbruksföretagaren beviljas sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dock inte partiell sjukdagpenning,

3) för vilken lantbruksföretagaren beviljas full dagpenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller motsvarande ersättning enligt trafikförsäkringslagen, dock för högst ett år från trafikskadan,

4) under vilken lantbruksföretagarens ansökan om invalidpension enligt någon av de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare är anhängig, om ansökan har gjorts under den tid som avses i 2 eller 3 punkten.

I de fall som avses i 2 mom. 4 punkten upphör lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp när lantbruksföretagaren får besked om ett beslut på sin ansökan om invalidpension.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. fortsätter lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp, om ansökan om invalidpension upphör att vara anhängig för att rehabiliteringsstöd beviljas. Förutsättningen för detta är att det bedöms att lantbruksföretagaren senare sannolikt förmår fortsätta arbeta i de uppgifter för vilka vikariehjälp senast har lämnats. För meddelande av beslut om vikariehjälp ger Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ett utlåtande till den i 10 § avsedda lokala enheten om huruvida det är sannolikt att lantbruksföretagaren senare förmår fortsätta sitt arbete så som avses ovan. Utlåtandet är bindande för den lokala enheten när den beslutar om lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp. Rätten till vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd kan fortgå så länge som rehabiliteringsstöd beviljas, dock högst tre år från pensionsfallet. Därefter kan lantbruksföretagaren inte på två år få vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd. Så länge rehabiliteringsstödet pågår har lantbruksföretagaren inte rätt att få vikariehjälp med stöd av 1 eller 2 mom.

En lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp enligt 4 mom. också om lantbruksföretagaren har sökt ändring i ett beslut som avses i 3 mom. genom vilket han eller hon inte har beviljats invalidpension eller rehabiliteringsstöd, förutsatt att ändringssökandet leder till att rehabiliterings-

stöd beviljas. Rätten till vikariehjälp uppkommer tidigast när lantbruksföretagaren får kännedom om beslutet om beviljande av rehabiliteringsstöd.

I de fall som avses i 4 och 5 mom. har även en sådan lantbruksföretagare rätt till vikariehjälp som inte uppfyller förutsättningarna enligt 3 § 1 mom. 1 eller 3 punkten.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter delge den i 10 § avsedda lokala enheten ett beslut om invalidpension, om det framgår att lantbruksföretagaren har fått vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga.

7 a §

Vikariehjälp på grund av rehabilitering och verksamhet som avser att bevara arbetsförmågan

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

1) på grund av medicinsk rehabilitering för högst den tid som rehabiliteringen enligt läkarordination eller lag varar,

2) för att kunna delta i av företagshälsovården planerad verksamhet enligt lagen om företagshälsovård (1383/2001) och god företagshälsovårdspraxis som avser att bevara arbetsförmågan, för högst den tid som den handledda verksamheten varar.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. bestäms lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp enligt 7 § under den tid som han eller hon är arbetsoförmögen.

7 b §

Vikariehjälp på grund av vård av sjukt barn

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

1) för att vårda eller ordna vård för ett barn under 10 år som plötsligt insjuknat och stadigvarande bor i lantbruksföretagarens hushåll, för högst sju dagar per sjukdomsperiod,

2) för deltagande i vård eller rehabilitering av ett sjukt eller handikappat barn, för högst den tid lantbruksföretagaren betalas specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen.

Rätt till vikariehjälp på den grund som avses i 1 mom. 1 punkten har också en förälder som är verksam som till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare och som inte bor i samma hushåll som barnet. Vikariehjälp med stöd av 1 mom. 1 punkten ordnas för endast en till vikariehjälp berättigad person åt gången.

7 c §

Vikariehjälp på grund av graviditet, förlossning och vård av barn och adoptivbarn

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

1) på grund av graviditet och förlossning och för att vårda barn, för högst den tid lantbruksföretagaren betalas särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen,

2) för att vårda adoptivbarn, för högst den tid som lantbruksföretagaren får föräldra- eller faderskapspenning för adoptivföräldrar enligt sjukförsäkringslagen.

7 d §

Vikariehjälp på grund av vård av barn under tre år

En till semester och vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av vård i hemmet av barn under tre år efter föräldrapenningsperioden enligt sjukförsäkringslagen, för högst 100 dagar om året per barn och dess båda föräldrar.Detta förutsätter att det betalas stöd för hemvård av barnet enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996).Den maximala vikariehjälpen kan fördelas mellan föräldrarna enligt deras önskemål.

7 f §

Vikariehjälp på andra grunder

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

1) för fullgörande av beväringstjänst eller civiltjänst, för högst den tid som anges i värnpliktslagen (1438/2007) eller civiltjänstlagen (1446/2007),

2) för repetitionsövningar eller kompletterande tjänstgöring, för högst den tid som tjänstgöringen varar,

3) på grund av anhörigs död och begravning, för en dag.

7 i §

Vikariehjälp på grund av organisering av företagsverksamheten

Trots vad som föreskrivs i 3 § 1 mom. 1 och 3 punkten och 5 § har en lantbruksföretagare rätt till vikariehjälp på grund av arrangemang som krävs för fortsatt husdjursproduktion i lantbruksföretaget eller för avslutande av husdjursproduktionen, om lantbruksföretagaren har haft rätt till vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga och han eller hon därefter har beviljats invalidpension tills vidare eller ålderspension enligt någon av de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare eller om lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp har upphört på grund av ett utlåtande som avses i 7 § 4 mom.

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagares dödsbo har rätt till vikariehjälp på grund av arrangemang som krävs för fortsatt husdjursproduktion i lantbruksföretaget eller för avslutande av husdjursproduktionen. Detta förutsätter att lantbruksföretaget uppfyller kraven i 3 § 1 mom. 2 och 4—6 punkten.

Vikariehjälp ordnas för högst 60 dagar under de sex månader som följer på delfåendet av beslutet om invalidpension eller ålderspension eller som följer på dagen för utlåtandet eller dödsfallet.

8 §

Omfattningen av en semester- och vikariehjälpsdag

Den totala arbetstiden i lantbruksföretaget bestäms enligt hur lång tid som det i genomsnitt dagligen tar för lantbruksföretagaren och andra som arbetar i företaget att utföra de nödvändiga dagliga uppgifter som ingår i skötseln av husdjuren. Till de uppgifter som ingår i skötseln räknas inte arbete som motsvarar övervakningsbesök eller beredskap som avses i 8 c §. När den totala arbetstiden uppskattas beaktas hur många och vilken typ av husdjur som finns i lantbruksföretaget samt produktionsmetoderna och produktionsförhållandena.

Lantbruksföretagarens uppgiftsandel bestäms enligt hur länge det i genomsnitt dagligen tar för lantbruksföretagaren att utföra de uppgifter som ingår i skötseln enligt 1 mom. Uppgiftsandelen anges i procent av den totala arbetstiden enligt 1 mom. Den lokala enheten ska fastställa lantbruksföretagarens uppgiftsandel enligt hans eller hennes anmälan, om inte de uppgifter som lämnats i anmälan uppenbart strider mot de faktiska förhållandena. Efter att uppgiftsandelen har fastställts kan den under kalenderåret ändras endast av mycket vägande skäl på basis av en ny anmälan från lantbruksföretagaren.

Omfattningen av en avbytardag vid semester- och vikariehjälpsavbytartjänst bestäms som avbytartimmar så att den uppgår till det antal timmar som motsvarar den avbytta lantbruksföretagarens uppgiftsandel av den totala arbetstiden i lantbruksföretaget. Omfattningen av en avbytardag kan justeras, om det är motiverat på grund av ändringar i antalet husdjur eller typen av husdjur eller i produktionsmetoderna och produktionsförhållandena i lantbruksföretaget. Omfattningen av en avbytardag kan förlängas under semester- och vikariehjälpsavbytartjänst som ordnas av den lokala enheten, om det är motiverat av skäl som hänför sig till djurskyddet eller avbytarens möjligheter att klara av sitt arbete.

Närmare bestämmelser om bestämmande av den totala arbetstiden i lantbruksföretag samt om fastställande och justering av lantbruksföretagarens uppgiftsandel och omfattningen av en avbytardag får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 b §

Uppgifter som ingår i avbytarservicen

Med semester- och vikariehjälpsavbytartjänst sköts de nödvändiga uppgifter som ingår i den dagliga skötseln av husdjuren i lantbruksföretaget till den del de hör till uppgiftsandelen för den lantbruksföretagare som har semester eller får vikariehjälp. Med avgiftsbelagd avbytarhjälp och med avbytarhjälp som avses i 24 § 2 mom. kan inom ramen för det disponibla antalet timmar skötas sådana uppgifter som ingår i skötseln av husdjuren i lantbruksföretaget och som vid tidpunkten för avbytartjänsten hör till uppgifterna för den lantbruksföretagare som använder avbytarhjälpen.

8 c §

Övervakningsbesök och beredskap

Inom ramen för semesteravbytartjänst och vikariehjälp som den lokala enheten ordnar kan enheten, utöver vad som föreskrivs i 8 b §, ordna övervakningsbesök eller i stället för dem beredskap som förutsätts av övervakningen av automatik som hör till husdjursproduktionen.

Övervakningsbesök eller beredskap kan ordnas endast om det är nödvändigt för att trygga skötseln av husdjuren i lantbruksföretaget och om motsvarande uppgifter ingår i den avbytta lantbruksföretagarens uppgifter.

9 §

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen samt verkställigheten

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbytarserviceverksamheten ankommer på social- och hälsovårdsministeriet.

För verkställigheten av avbytarserviceverksamheten svarar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, nedan *pensionsanstalten.*

11 a §

Villkorligt beslut om rätt till avbytarservice

En person har rätt att få ett villkorligt beslut om avbytarservice, om han eller hon i övrigt uppfyller förutsättningarna för att få den avbytarservice som han eller hon ansökt om, men ännu inte har fått beslut på sin anhängiga ansökan om en försäkring enligt 3 § 1 mom. 1 punkten. En lantbruksföretagare har rätt att få ett villkorligt beslut om vikariehjälp, om han eller hon i övrigt uppfyller förutsättningarna för att få vikariehjälp, men ännu inte har fått beslut på sin anhängiga ansökan om en förmån enligt 7 § 2 mom., 7 b § 1 mom. 2 punkten, eller 7 c eller 7 d §. Den lokala enheten ska ordna vikariehjälp på grund av det villkorliga beslutet.

Ett villkorligt beslut binder den lokala enheten, om den som fått beslutet har lämnat korrekta uppgifter och lämnar in beslutet om beviljande av förmånen till den lokala enheten inom utsatt tid.

Det villkorliga beslutet förfaller, om den som fått beslutet inte fullgör vad som föreskrivs i 2 mom.

I ett villkorligt beslut får det inte sökas ändring.

14 §

Den lokala enhetens skyldighet att ordna avbytarservice

En lokal enhet ska ordna avbytarservice i enlighet med denna lag för de lantbruksföretagare som idkar lantbruk huvudsakligen inom dess verksamhetsområde och som inte i enlighet med 23 § har meddelat att de själva ordnar sin avbytartjänst.

En lokal enhet kan ordna service som avses i 1 mom. även för en lantbruksföretagare som har meddelat att han eller hon själv ordnar sin avbytartjänst. En förutsättning är att det inte försvårar ordnandet av service för de lantbruksföretagare som avses i 1 mom.

16 a §

Lantbruksföretagsspecifik handledning av avbytare

Den lokala enheten ska tillsammans med lantbruksföretagaren se till att de lantbruksavbytare som anvisats lantbruksföretaget för semester- och vikariehjälpsavbytartjänst får lantbruksföretagsspecifik handledning på gården för de uppgifter enligt 8 b § som ska skötas med semester- och vikariehjälpsavbytartjänst.

16 b §

Avgiftsbelagd avbytarhjälp

Den lokala enheten kan ordna avgiftsbelagd avbytarhjälp för en till semester berättigad lantbruksföretagare mot den avgift som avses i 28 § 1 mom. för högst 120 timmar per kalenderår.

Den lokala enheten kan också ordna avgiftsbelagd avbytarhjälp för en i 3 § avsedd lantbruksföretagare mot den avgift som avses i 28 § 2 mom.

När en lokal enhet ordnar avbytarhjälp som avses i 1 eller 2 mom. förutsätts, utöver vad som föreskrivs i 8 b, att

1) servicen inte äventyrar ordnandet av semester eller vikariehjälp,

2) avbytare som avses i 15 § 3 mom. inte används för att genomföra servicen,

3) avbytarhjälp enligt 2 mom. i denna paragraf inte äventyrar ordnandet av avbytarhjälp enligt 1 mom. i denna paragraf.

18 §

Ansökan om avbytarservice som den lokala enheten ordnar

En lantbruksföretagare som använder avbytarservice som den lokala enheten ordnar ska ansöka om avbytarservice skriftligen hos den lokala enheten. Av ansökan och bilagorna till den ska framgå de uppgifter som behövs för att bevilja avbytarservice. Avgiftsbelagd avbytarhjälp enligt 16 b § 1 mom. kan ändå sökas muntligen.

Semester ska sökas per lantbruksföretag inom den tid som den lokala enheten bestämmer. I ansökan ska för varje lantbruksföretagares del uppges tidpunkterna för den tänkta semestern. Lantbruksföretagaren har rätt att komplettera eller ändra sin ansökan också efter det att fristen gått ut. Avgiftsbelagd avbytarhjälp enligt 16 b § 1 mom. ska sökas i samband med ansökan om semester. Den lokala enheten ska också pröva ansökningar som lämnats in efter att fristen gått ut, om det finns vägande skäl till dröjsmålet.

Ansökan om vikariehjälp ska göras omedelbart när lantbruksföretagaren har fått kännedom om grunden för vikariehjälp och tidpunkten då behovet av service börjar.

5 kap.

Avbytartjänst som en lantbruksföretagare själv ordnar

23 a §

Ansökan om avbytarservice när lantbruksföretagaren själv ordnar avbytartjänst

En lantbruksföretagare som själv ordnar sin avbytartjänst ska skriftligen ansöka om avbytarservice hos den lokala enheten innan de arbeten som ingår i avbytarservicen påbörjas. Av ansökan och bilagorna till den ska framgå de uppgifter som behövs för att bevilja avbytarservice.

Semester ska sökas per lantbruksföretag inom den tid som den lokala enheten bestämmer. Service som motsvarar avgiftsbelagd avbytarhjälp ska sökas i samband med ansökan om semester.

Den lokala enheten ska också pröva semesteransökningar som lämnats in efter att fristen gått ut, om det finns vägande skäl till dröjsmålet och de arbeten som hör till semesteravbytartjänsten eller den avgiftsbelagda avbytarhjälpen ännu inte har påbörjats.

24 §

Lantbruksföretagares skyldighet att själv ordna sin avbytartjänst

En lantbruksföretagare som i enlighet med 23 § meddelat att han eller hon själv ordnar sin avbytartjänst ska under den tid meddelandet gäller själv ordna sin semester och vikariehjälp.

En i 1 mom. avsedd och till semester berättigad lantbruksföretagare kan också för sig själv ordna avgiftsbelagd avbytarhjälp som motsvarar servicen enligt 16 b § 1 mom.

25 §

Avbytare som lantbruksföretagaren själv anskaffat

Kostnaderna för själv ordnad avbytartjänst kan ersättas endast om lantbruksföretagaren har skaffat avbytarservicen från en serviceproducent som är införd i förskottsuppbördsregistret. På anskaffningen tillämpas inte lagen om offentlig upphandling (348/2007).

Kostnaderna ersätts inte, om

1) servicen har producerats direkt eller indirekt av lantbruksföretagaren eller hans eller hennes familjemedlem eller av en annan företagare i lantbruksföretaget eller hans eller hennes familjemedlem, eller

2) det är lantbruksföretagaren, eller hans eller hennes familjemedlem, en annan företagare i lantbruksföretaget eller hans eller hennes familjemedlem som har varit avbytare.

Som en i 2 mom. avsedd familjemedlem betraktas maken eller sambon till lantbruksföretagaren eller till en annan företagare i lantbruksföretaget samt den som lever i samma hushåll som lantbruksföretagaren eller en annan företagare i lantbruksföretaget och som är släkt med lantbruksföretagaren eller företagaren eller dennes make eller sambo i rakt uppåtstigande eller nedåtstigande led.

26 §

Ersättning för avbytartjänst som lantbruksföretagaren själv ordnat

Ersättning för avbytartjänst som lantbruksföretagaren själv ordnat betalas till serviceproducenten. Ersättning betalas endast till den del avbytaren har skött uppgifter som avses i 8 b §. Vid semester- och vikariehjälpsavbytartjänst betalas ersättning högst enligt det timantal som bestäms i enlighet med 8 §.

Ersättningen är högst 26,50 euro per timme. Ersättning betalas inte för mervärdesskattens andel.

Om det timpris som lantbruksföretagaren och avbytarserviceproducenten kommit överens om är lägre än den ersättning som följer av 2 mom., ska ersättningen betalas enligt det pris som lantbruksföretagaren och serviceproducenten kommit överens om. Priset får endast utgöras av i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) avsedd ersättning för arbete.

26 a §

Ansökan om och utbetalning av ersättning

Lantbruksföretagaren ska skriftligen ansöka om ersättning för själv ordnad avbytartjänst hos den lokala enheten inom två kalendermånader från tidpunkten för avbytartjänsten. Ersättning kan beviljas även om ansökan inte lämnats in inom föreskriven tid, om det vore oskäligt att vägra ersättning på grund av att ansökan lämnats in för sent.

Av ansökan och dess bilagor ska framgå

1) de avbytta dagarna och det avbytta antalet timmar respektive dag,

2) om det är fråga om semester, vikariehjälp eller i 24 § 2 mom. avsedd avgiftsbelagd avbytarhjälp,

3) vem serviceproducenten är,

4) avbytarens namn och bekräftelse på att de i 25 § föreskrivna förutsättningarna för ersättning av kostnaderna är uppfyllda,

5) vilka uppgifter avbytaren utfört,

6) det överenskomna timpriset för ordnande av avbytartjänsten,

7) övriga uppgifter som behövs för betalning av ersättningen.

Till ansökan ska fogas en bekräftelse från serviceproducenten på att de uppgifter som avses i 2 mom. 1—6 punkten är riktiga.

Den lokala enheten ska betala ersättningen till ett av serviceproducenten angivet konto hos en bank i någon av Europeiska unionens medlemsstater.

27 §

Avgifter för vikariehjälp

För vikariehjälp tas det ut en timavgift hos den som får servicen. Avgiften får inte överstiga kostnaderna för tillhandahållandet av servicen. Timavgiften är 3 euro per timme avbytartjänst ökad med ett belopp som fås genom att arbetsinkomsten i euro enligt 14 § i lagen om pension för lantbruksföretagare för den som får vikariehjälp divideras med 5 400, om inte något annat före-

skrivs nedan i denna lag Avgiften bestäms enligt den arbetsinkomst som gällde för den som får vikariehjälp den första dagen av det år under vilket vikariehjälpen inleds. Om sådan arbetsinkomst saknas, bestäms avgiften enligt den indexförhöjda arbetsinkomst som senast gällde för den som får vikariehjälp. Om den som får vikariehjälp inte har haft någon försäkring enligt 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, ska den årliga arbetsinkomst för en ny företagare som uppskattats enligt grunderna i den lagen läggas till grund för avgiften.

27 a §

Förhöjd avgift för vikariehjälp

För vikariehjälp tas det ut en avgift enligt 27 § förhöjd med 50 procent, om
1) den som får vikariehjälp då vikariehjälpen inleds är berättigad till löneförmåner på grundval av arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller har en gällande försäkring enligt lagen om pension för företagare (1272/2006),
2) vikariehjälp lämnas med stöd av 7 d §.

27 b §

Avgift för vikariehjälp som lämnas på grund av organisering av företagsverksamheten

För vikariehjälp som lämnas med stöd av 7 i § tas det ut en avgift på 13,50 euro per timme av den som får vikariehjälpen.

28 §

Avgift för avgiftsbelagd avbytarhjälp

För avbytarhjälp enligt 16 b § 1 mom. och 24 § 2 mom. tas det ut en avgift på 13,75 euro per timme av lantbruksföretagaren.
För avbytarhjälp enligt 16 b § 2 mom. tas det ut en avgift på 35 euro per timme av lantbruksföretagaren.

28 a §

Avgifter för övervakningsbesök och beredskap

Av en lantbruksföretagare tas det ut 33 euro per övervakningsbesök som den lokala enheten ordnat.
Av en lantbruksföretagare tas det ut 5 euro per timme för beredskap som den lokala enheten ordnat. Om beredskapen föranleder besök i lantbruksföretaget, tas det för besöken ut 33 euro per besök.
I samband med besök som avses i 1 eller 2 mom. kan endast sådana uppgifter skötas som vid tidpunkten för besöket är nödvändiga av djurskyddsorsaker. Om det av djurskyddsorsaker är nödvändigt att avbytaren arbetar längre än en timme i lantbruksföretaget, tas det för den tid som överskrider en timme ut en timavgift på 33 euro av lantbruksföretagaren.

29 §

Ersättning för service som getts utan grund och återbetalning av ersättning som betalats utan grund

Om semester, vikariehjälp eller i 16 b § 1 mom. avsedd avgiftsbelagd avbytarhjälp har getts utan grund eller om ersättning för själv ordnad avbytartjänst har betalats utan grund, ska den som fått servicen ersätta de kostnader som detta orsakat den lokala enheten. Vid en avbytartjänst som den lokala enheten ordnat anses den kostnad som orsakats den lokala enheten vara 33 euro per timme minskat med den avgift som tagits ut för servicen av den som fått servicen. Den kostnad som beredskap orsakat anses dock vara fem euro per timme minskat med den avgift som tagits ut för servicen av den som fått servicen.

Om ett villkorligt beslut enligt 11 a § förfaller, ska den som fått servicen betala ersättning på de grunder som föreskrivs i 1 mom. till den lokala enheten för de kostnader enheten orsakats av den avbytarservice som lämnats med stöd av beslutet.

Återkravet får efterges helt eller delvis, om det anses skäligt och den ogrundade förmånen inte berott på svikligt förfarande från servicemottagarens eller dennes företrädares sida. Återkrav får efterges även då det belopp som ska återkrävas är litet.

Återkrav ska dock ske till fullt belopp i sådana fall som avses i 2 mom. eller om återkravet beror på att den service som lämnats eller den ersättning som betalats inte har motsvarat de regler för statligt stöd till jord- och skogsbruket som ligger till grund för godkännandet av avbytarsystemet och om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Beslut om återkrav ska fattas inom fem år från den dag då den ogrundade avbytarservicen lämnades eller den ogrundade ersättningen betalades, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

30 §

Dröjsmålsränta och verkställighet av betalningsskyldighet

Om en avgift för vikariehjälp, avgiftsbelagd avbytarhjälp eller övervakningsbesök och beredskap inte har betalats senast på förfallodagen, får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 a § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Om en ersättning enligt 29 § inte har betalats senast på förfallodagen, får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 § 1 mom. i räntelagen. Den förfallodag som är grund för betalningen av dröjsmålsränta kan infalla tidigast två veckor efter den dag beslutet om avgiften eller återkravet har meddelats.

Avgifter och ersättningar enligt 1 mom. jämte dröjsmålsränta är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

30 a §

Företagares ansvar för avgifter och ersättningar

En företagare svarar såsom för egen skuld för avgifterna och ersättningarna enligt denna lag för en person som fått avbytarservice i samma lantbruksföretag. Här avsett ansvar gäller dock inte så-

dana företagare som inte bedriver företagarverksamhet i företag där de har bestämmanderätt på grundval av ägande- eller arrenderätt. Ett lantbruksföretag som verkar i form av en sammanslutning, ett öppet bolag, ett kommanditbolag, ett aktiebolag eller ett andelslag svarar såsom för egen skuld för sina delägares avgifter och ersättningar.

35 §

Kostnader för avbytarservice som berättigar till ersättning av staten

De kostnader som avbytarservicen enligt denna lag orsakar och som med avseende på en ändamålsenlig skötsel av verksamheten kan anses nödvändiga betalas av statens medel till pensionsanstalten, efter avdrag för de poster som nämns i 36 §.

Såsom kostnader enligt 1 mom. ersätts

1) kostnaderna för avlöning av och övriga förmåner till lantbruksavbytare som avses i 15 § 2 mom. 1 punkten och 3 mom. till högst det belopp som ska anses behövligt med avseende på en ändamålsenlig och ekonomisk skötsel av verksamheten och som gällande kollektivavtal för avbytare och andra för arbetsgivaren förpliktande avtal förutsätter,

2) arbetsresekostnaderna som uppkommit för avbytaren inom den lokala enhetens område för arbetsresor från bostaden till den första arbetsplatsen och från den sista arbetsplatsen till bostaden på grund av övervakningsbesök och beredskap enligt 8 c §,

3) kostnaderna för kompletterande fackutbildning som godkänts av pensionsanstalten för lantbruksavbytare som avses i 1 punkten,

4) den lokala enhetens nettokostnader för av pensionsanstalten godkänt genomförande av läroavtalsutbildning som leder till avbytaryrket, inom ramen för det anslag som anvisas i statsbudgeten för ändamålet,

5) kostnaderna för lantbruksföretagsspecifik handledning av lantbruksavbytare, till den del de uppstått på grund av handledning som utförts i enlighet med pensionsanstaltens anvisningar,

6) kostnaderna för köp av tjänster som avses i 15 § 2 mom. 2 punkten till högst det belopp som motsvarande utgifter för avlöning av och andra förmåner till avbytare som står i arbetsavtalsförhållande till den lokala enheten ger upphov till och som ersätts enligt 1 punkten i detta moment,

7) ersättningar enligt 26 §,

8) skadestånd som anknyter till skötsel av uppgifter enligt denna lag och som den lokala enheten ådömts betala enligt domstols beslut eller, om den lokala enhetens skadeståndsskyldighet är uppenbar, också sådana skadestånd som enheten frivilligt har betalat, samt

9) andra behövliga kostnader som orsakas av ordnande av service enligt denna lag.

40 a §

Kommunens skyldighet att återbetala grundlös ersättning av statens medel

Kommunen ska återbetala en grundlös ersättning den fått av statens medel, om

1) det efter granskning av redovisningen kommer fram att kostnader som inte hör till kostnaderna för avbytarservice har ingått i bokföringen eller inkomsterna enligt 36 § inte har dragits av från kostnaderna för avbytarservice,

2) den lokala enheten har gett avbytarservice eller betalat ersättning för själv ordnad avbytartjänst i strid med bestämmelserna.

Det belopp som ska återbetalas är 33 euro per timme minskat med den avgift som tagits ut av servicemottagaren, om återbetalningsskyldigheten grundar sig på att den lokala enheten har lämnat semester, vikariehjälp eller i 16 b § 1 mom. avsedd avgiftsbelagd avbytarhjälp i strid med bestämmelserna. Om beredskap har ordnats i strid med bestämmelserna är det belopp som ska återbetalas dock 5 euro per timme.

I fall som avses i 1 mom. 2 punkten har kommunen dock ingen skyldighet att återbetala ersättning från staten till den del återkrav riktat mot en servicemottagare har eftergetts genom ett sådant beslut som den lokala enheten fattat med stöd av 29 § 3 mom. och som pensionsanstalten godkänt eller genom ett beslut av pensionsanstalten eller förvaltningsdomstolen.

Det grundlöst betalda beloppet ska återbetalas senast den dag som pensionsanstalten meddelar. Den dagen får infalla tidigast en månad efter det att meddelandet skickades. På det belopp som ska återbetalas tas det ut en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen räknat från förfallodagen.

Återkrav av grundlös ersättning från staten får efterges helt eller delvis, om dess belopp är litet eller om ett återkrav ska anses oskäligt. Återkrav samt uttag av ränta ska dock ske till fullt belopp, om återkravet beror på att den service som lämnats eller den ersättning som betalats inte har motsvarat de regler för statligt stöd till jord- och skogsbruket som ligger till grund för godkännandet av avbytarsystemet och om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

44 b §

Avbytarserviceproducentens anmälningsskyldighet

Avbytarserviceproducenten ska meddela den lokala enheten sådana uppgifter om avbytarservicen, avbytaren och sin näringsverksamhet som kan inverka på erhållandet av ersättning för själv ordnad avbytartjänst eller på ersättningsbeloppet.

Avbytarserviceproducenten ska också meddela pensionsanstalten de uppgifter som avses i 1 mom. när pensionsanstalten behandlar ett ärende på grund av begäran om omprövning.

45 §

Rätt att få uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att få uppgifter har den lokala enheten och pensionsanstalten rätt att av varandra och av andra i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999; *offentlighetslagen*) avsedda myndigheter avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga vid verkställigheten av uppdrag enligt denna lag.

Pensionsanstalten har utöver vad som i 29 § 3 mom. i offentlighetslagen föreskrivs om utlämnande av uppgifter genom en teknisk anslutning rätt att öppna en teknisk anslutning för den lokala enheten till uppgifter som är nödvändiga vid verkställigheten av denna lag.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också sekretessbelagda uppgifter sökas utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen.

45 a §

Sekretess och utlämnande av uppgifter

Trots vad som föreskrivs i 14 § i offentlighetslagen beslutar den lokala enheten om utlämnande av uppgifter ur en handling som den förfogar över och som hänför sig till avbytarservice enligt denna lag.

Utöver vad som föreskrivs i 24 § 1 mom. 20 punkten i offentlighetslagen är också sådana handlingar och uppgifter i dem sekretessbelagda som hänför sig till verkställigheten av denna lag och som gäller en lantbruksföretagares ekonomiska ställning.

Trots vad som föreskrivs någon annanstans i lag, är sådana handlingar och uppgifter i dem som hänför sig till verkställigheten av denna lag dock inte sekretessbelagda, om de ska offentliggöras med stöd av Europeiska unionens riktlinjer 2014/C/204/01 för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014—2020.

45 b §

Bevarande av handlingar

Handlingar som gäller beviljande och ordnande av samt ersättning för avbytarservice ska bevaras i tio kalenderår från det att avbytarservicen beviljades, om inte arkivverket har bestämt att handlingarna ska bevaras varaktigt.

47 a §

När betalningsskyldighet förfaller

Pensionsanstaltens samt social- och hälsovårdsministeriets skyldighet att betala en utebliven ersättning från staten upphör fem år efter utgången av det finansår som de till ersättning från staten berättigande kostnaderna gäller.

Kommunernas och pensionsanstaltens skyldighet att återbetala en grundlös ersättning från staten upphör fem år efter utgången av det finansår då ersättningen har betalats ut, som inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

47 b §

Justering av beloppen med lönekoefficienten

De belopp som nämns i 26 § 2 mom., 27 b §, 28 §, 28 a §, 29 § 1 mom. och 40 a § 2 mom. justeras årligen vid ingången av januari månad med den lönekoefficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

De belopp som avses i 1 mom. motsvarar lönekoefficientens nivå 2016.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

På beslut om vikariehjälp som har fattats före lagens ikraftträdande och genom vilket vikariehjälp har beviljats för tid efter lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Vikariehjälp beviljas enligt 7 § 4 mom., sådant det lydde vid denna lags ikraftträdande, dock högst till utgången av juni 2016, om lantbruksföretagaren hade rätt till vikariehjälp enligt den bestämmelsen vid ikraftträdandet.

På avbytartjänst som lantbruksföretagaren ordnat själv före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 29, 40 a och 47 a § tillämpas också i de fall där grunden för återkrav eller återbetalning av statlig ersättning som fåtts utan grund har uppkommit före lagens ikraftträdande.

Trots vad som föreskrivs i 35 § 2 mom. tillämpas på ersättande av kostnader som orsakats av avbytarservice som genomförts före denna lags ikraftträdande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Det som i denna lag föreskrivs om en förmån enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar tillämpas på en motsvarande förmån enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) eller lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981). Det som i denna lag föreskrivs om full invalidpension som beviljats tills vidare enligt en lag som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare eller om rehabiliteringsstöd som motsvarar full invalidpension tillämpas på motsvarande sätt på en motsvarande förmån enligt de lagar som upphävts genom lagarna om ikraftsättande av dessa lagar.

2.

Lag

om ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009) 2 § 5 punkten och 15 §,

ändras 1, 3—9, 13, 16, 17, 25, 26, 36 och 39 §, av dem 4 § sådan den lyder i lag 1162/2010, samt

fogas till lagen nya 7 a, 35 a, 39 a och 39 b § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde och beaktande av Europeiska unionens lagstiftning

Inom ramen för ett anslag som anvisas i statsbudgeten ordnas för pälsdjursuppfödare med stöd av denna lag avbytarservice för semester avgiftsfritt och för extraledighet mot en avgift.

Avbytarservice ordnas utifrån pälsdjursuppfödarens val genom att antingen anvisa honom eller henne en avbytare eller betala ersättning till en serviceproducent för kostnader som uppstår på grund av avbytarservice som pälsdjursuppfödaren själv skaffar.

Vid verkställigheten av denna lag iakttas dessutom kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt *(gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn)*.

3 §

Villkor för avbytarservice

Avbytarservice ordnas för en pälsdjursuppfödare som har en betydande uppgiftsandel av de dagliga göromål som hör till skötseln av pälsdjuren. Inom pälsdjursuppfödningen på pälsfarmen ska det finnas minst sex djurenheter vid tidpunkten för avbytartjänsten.

Villkor för avbytarservice är att

1) pälsdjursuppfödaren har haft i 2 § 2 punkten avsedd försäkring i kraft minst fyra månader utan avbrott,

2) pälsdjursuppfödaren vid tidpunkten för avbytartjänsten inte får full invalidpension som beviljats tills vidare enligt en lag som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller rehabiliteringsstöd som motsvarar full invalidpension och som beviljats enligt en sådan lag,

3) pälsdjursuppfödarens pälsfarm är ett sådant litet eller medelstort företag som avses i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn,

4) pälsdjursuppfödarens pälsfarm inte är ett sådant företag i svårigheter som avses i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn samt

5) pälsdjursuppfödarens pälsfarm inte är föremål för ett återbetalningskrav till följd av ett kommissionsbeslut om att ett stöd är olagligt och oförenligt med den inre marknaden eller, om pälsfarmen varit föremål för ett återbetalningskrav, att fordran har betalats.

4 §

Avbytarservicens kvantitet

Maximiantalet semesterdagar och extraledighetstimmar per pälsdjursuppfödare som kan ordnas under ett kalenderår fastställs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet före utgången av det föregående kalenderåret. Maximiantalen fastställs med beaktande av det anvisade anslaget för året i fråga.

Under ett kalenderår får en pälsdjursuppfödare använda avbytarservice under högst 90 dagar.

5 §

Uppgifter som ingår i avbytarservicen

Vid en semesteravbytartjänst utförs de arbeten som hör till den dagliga skötseln av pälsdjuren på pälsfarmen till den del de hör till den semestrande pälsdjursuppfödarens uppgifter.

Vid en extraledighetsavbytartjänst utförs inom ramen för det disponibla antalet timmar de arbeten som hör till skötseln av pälsdjuren på pälsfarmen och som vid tidpunkten för avbytartjänsten hör till pälsdjursuppfödarens uppgifter.

6 §

Avgift för extraledighet

För extraledighet tas en avgift på 6,50 euro per timme ut av användaren.

7 §

Ersättning för själv ordnad avbytartjänst

Vid avbytartjänst som pälsdjursuppfödaren ordnat själv bestäms maximiantalet timmar som kan ersättas per semesterdag för pälsdjursuppfödaren enligt antalet djurenheter på pälsfarmen vid tidpunkten för avbytartjänsten. De tio första djurenheterna ökar totalantalet timmar för pälsfarmen med 45 minuter per djurenhet och de därpå följande djurenheterna med 30 minuter per djurenhet. Av det på detta sätt beräknade totalantalet timmar ersätts det antal timmar som motsvarar den avbytta pälsdjursuppfödarens uppgiftsandel, dock högst åtta timmar per semesterdag. Av särskilda skäl kan avvikelse göras från det maximala antalet timmar.

Ersättningen är högst 22,50 euro per timme. Ersättning betalas inte för mervärdesskattens andel.

Om det timpris som pälsdjursuppfödaren och avbytarserviceprodukten kommit överens om är lägre än den ersättning som nämns i 2 mom., ska det pris som pälsdjursuppfödaren och serviceproducenten kommit överens om betalas i ersättning. Priset kan endast utgöras av sådan ersättning för arbete som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996).

Ersättningen betalas till avbytarserviceproducenten.

7 a §

Avbytare som pälsdjursuppfödaren själv skaffat

Kostnaderna för avbytartjänst som pälsdjursuppfödaren ordnat själv kan ersättas endast om pälsdjursuppfödaren har skaffat avbytarservicen från en serviceproducent som är införd i förskottsuppbördsregistret. På anskaffningen tillämpas inte lagen om offentlig upphandling (348/2007).

Kostnaderna ersätts inte, om

1) pälsdjursuppfödaren eller hans eller hennes familjemedlem eller en annan företagare på pälsfarmen eller hans eller hennes familjemedlem direkt eller indirekt har producerat servicen eller

2) avbytaren har varit pälsdjursuppfödaren, hans eller hennes familjemedlem, en annan företagare på pälsfarmen eller hans eller hennes familjemedlem.

Som en sådan familjemedlem som avses i 2 mom. betraktas maken eller sambon till pälsdjursuppfödaren eller en annan företagare på pälsfarmen samt en person som lever i samma hushåll som pälsdjursuppfödaren eller en annan företagare på pälsfarmen och som är släkt med pälsdjursuppfödaren eller företagaren eller dennes make eller sambo i rakt uppåtstigande eller nedåtstigande led.

8 §

Ersättande av service som lämnats utan grund och återbetalning av ersättning som betalats utan grund

Om avbytarservice har getts utan grund eller om ersättning för själv ordnad avbytartjänst har betalats utan grund är den som fått servicen skyldig att ersätta de kostnader som detta orsakat den lokala enheten. Vid en avbytartjänst som den lokala enheten ordnat anses den kostnad som orsakats den lokala enheten vara 33 euro per avbytartimme minskat med den avgift som tagits ut för servicen av den som fått servicen.

Återkravet får efterges helt eller delvis om detta anses skäligt och den ogrundade förmånen inte berott på svikligt förfarande från servicemottagarens eller dennes företrädares sida. Den lokala enheten kan avstå från återkrav även då det belopp som ska återkrävas är litet.

Återkrav samt indrivning av ränta ska dock ske till fullt belopp, om återkravet beror på att den service som lämnats eller den ersättning som betalats inte har motsvarat de regler för statligt stöd till jord- och skogsbruket som ligger till grund för godkännandet av avbytarsystemet och om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Beslut om återkrav ska fattas inom fem år från den dag den ogrundade avbytarservicen lämnades eller den ogrundade ersättningen betalades, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

9 §

Dröjsmålsränta och verkställighet av betalningsskyldighet

Om den avgift som avses i 6 § inte har betalats senast på förfallodagen, får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 a § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Om den ersättning som avses i 8 § inte har betalats senast på förfallodagen, får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 § 1 mom. i räntelagen. Den förfallodag som är grund för betalningen av dröjsmålsränta kan infalla tidigast två veckor efter den dag beslutet om avgiften eller återkravet har meddelats.

Avgifterna och ersättningarna enligt 1 mom. jämte dröjsmålsränta är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

13 §

Ansökan om avbytarservice

Avbytarservice söks hos den lokala enhet inom vars verksamhetsområde pälsdjursuppfödaren i huvudsak bedriver pälsdjursuppfödning. Ansökan ska göras skriftligen per pälsfarm före utgången av oktober det kalenderår som föregår det år under vilket avbytarservicen tas emot. Den lokala enheten ska också pröva ansökningar som inlämnats sedan fristen gått ut om dröjsmålet berott på vägande skäl och de arbeten som hör till den sökta avbytarservicen ännu inte har påbörjats.

I ansökan ska det uppges om avbytartjänsterna på pälsfarmen ordnas själv eller om den lokala enhetens avbytarservice anlitas. Valet är pälsfarmsspecifikt.

Av ansökan och bilagorna till den ska framgå de uppgifter som behövs för att bevilja avbytarservice.

16 §

Tidpunkten för avbytartjänst som den lokala enheten ordnar

Pälsdjursuppfödare som anlitar avbytarservice som en lokal enhet ordnar ska lämna ett skriftligt förslag om tidpunkterna för semestern per pälsfarm genom en sådan ansökan som avses i 13 §. Förslag som gäller tidpunkten för extraledighet ska lämnas till den lokala enheten i ett så tidigt skede som möjligt.

Om den lokala enheten inte kan ordna avbytartjänsten vid den tidpunkt pälsdjursuppfödaren föreslår ska enheten reservera honom eller henne möjlighet att föreslå en ny tidpunkt. Den lokala enheten ska fastställa tidpunkten för avbytartjänsten och meddela pälsdjursuppfödaren om den i ett så tidigt skede som möjligt. Tidpunkten för en semester ska meddelas senast en månad innan semestern börjar, om inte pälsdjursuppfödaren samtycker till en kortare anmälningstid.

Om pälsdjursuppfödaren på grund av sjukdom eller annan godtagbar orsak inte kunnat hålla sin semester vid den tidpunkt som den lokala enheten fastställt, kan semestern helt eller delvis framskjutas till en senare tidpunkt under samma år. En semester kan även framskjutas att hållas före utgången av april året därpå om detta är möjligt inom ramen för det anslag som anvisats i statsbudgeten för det föregående året. Uppfödaren ska göra en skriftlig framställan om överföring av semester till den lokala enheten före utgången av det år under vilket semestern inte kunde hållas.

17 §

Ansökan om och utbetalning av ersättning för själv ordnad avbytartjänst

Pälsdjursuppfödaren ska ansöka skriftligen om ersättning för själv ordnad avbytartjänst hos den lokala enheten före utgången av den kalendermånad som följer efter tidpunkten för avbytartjänsten. Ersättning kan beviljas även om ansökan inte lämnats in inom föreskriven tid om det vore oskäligt att vägra ersättning på grund av att ansökan lämnats in för sent.

Av ansökan och dess bilagor ska framgå

1) de avbytta dagarna och det avbytta antalet timmar respektive dag,

2) om det är fråga om avbytartjänst för semester eller extraledighet,

3) serviceproducenten,
4) avbytarens namn och bekräftelse på att de villkor för ersättning av kostnaderna som föreskrivs i 7 a § är uppfyllda,
5) vilka uppgifter avbytaren utfört,
6) det överenskomna timpriset för ordnande av avbytartjänsten,
7) antalet djur vid tidpunkten för avbytartjänsten,
8) övriga uppgifter som behövs för betalning av ersättningen.

Till ansökan ska fogas serviceproducentens bekräftelse på att de uppgifter som avses i 2 mom. 1—6 punkten är riktiga.

Den lokala enheten ska betala ersättningen till ett av serviceproducenten angivet konto hos en bank i någon av Europeiska unionens medlemsstater.

25 §

Kostnader för avbytarservice som berättigar till ersättning av staten

De kostnader som avbytarservicen enligt denna lag orsakar och som med avseende på en ändamålsenlig skötsel av verksamheten kan anses nödvändiga betalas årligen av statens medel till LPA inom ramen för det anslag som anvisas i statsbudgeten och minskade med de avgifter som tas ut för extraledighet och andra inkomster som hänför sig till en lokal enhets uppgifter enligt denna lag.

Såsom kostnader enligt 1 mom. ersätts
1) kostnaderna för avlöning av och övriga förmåner till de avbytare som är anställda hos den lokala enheten till högst det belopp som gällande kollektivavtal för avbytare och andra för arbetsgivaren förpliktande avtal förutsätter,
2) ersättningar för själv ordnade avbytartjänster,
3) kostnaderna för avbytartjänster som den lokala enheten köpt till högst det belopp som motsvarande utgifter för avlöning av och andra förmåner till avbytare som är anställda hos den lokala enheten ger upphov till och som ersätts enligt 1 punkten,
4) kostnaderna för kompletterande fackutbildning för avbytare som är anställda hos den lokala enheten,
5) skadestånd som anknyter till skötsel av uppgifter enligt denna lag, när de inte är förvaltningsuppgifter, och som den lokala enheten ådömts betala enligt domstols beslut eller som den lokala enheten frivilligt betalat på grund av att dess skadeståndsskyldighet är uppenbar, och
6) andra nödvändiga kostnader som orsakas av ordnande av service enligt denna lag.

26 §

Grunderna för ersättning som betalas till kommuner som ingått uppdragsavtal

LPA sörjer för att kostnaderna enligt 25 § ersätts till en kommun som har ingått uppdragsavtal. Kostnaderna för kompletterande fackutbildning för avbytare som är anställda hos den lokala enheten ersätts om det är fråga om kompletterande utbildning som LPA har godkänt.

LPA ska på kommunens begäran på förhand avgöra om kostnaderna ska anses nödvändiga och om ersättning av staten därmed ska betalas för dem inom ramen för det anslag som anvisas i stats-

budgeten. Beslutet binder LPA då denna i sinom tid behandlar ett ärende som gäller ersättning av staten.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

35 a §

Avbytarserviceproducentens anmälningsskyldighet

Avbytarserviceproducenten ska meddela den lokala enheten sådana uppgifter om avbytarservicen, avbytaren och sin näringsverksamhet som kan inverka på erhållandet av ersättning för själv ordnad avbytartjänst eller på ersättningsbeloppet.

Avbytarserviceproducenten ska också meddela LPA de uppgifter som avses i 1 mom. när LPA behandlar ett ärende på grund av begäran om omprövning.

36 §

Sekretess och utlämnande av uppgifter

Trots vad som föreskrivs i 14 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/199) beslutar den lokala enheten om utlämnande av uppgifter ur en handling som den förfogar över och som hänför sig till avbytarservice enligt denna lag.

Utöver det som bestäms i 24 § 1 mom. 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet är också sådana handlingar och uppgifter i dem sekretessbelagda som hänför sig till verkställigheten av denna lag och som gäller en pälsdjursuppfödares ekonomiska ställning.

Trots vad som bestäms någon annanstans i lag, gäller sekretessen dock inte handlingar och uppgifter i dem som hänför sig till verkställigheten av denna lag, om de ska offentliggöras med stöd av gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn.

39 §

Justering av belopp med lönekoefficient

De belopp som anges i denna lag justeras årligen vid ingången av januari med den lönekoefficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). De belopp som anges i denna lag motsvarar nivån för lönekoefficienten för 2016.

39 a §

Bevarande av handlingar

Handlingar som gäller beviljande och ordnande av samt ersättning för avbytarservice ska bevaras den tid som anges i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn, om inte arkivverket har bestämt att handlingarna ska bevaras varaktigt.

39 b §

Avbrytande av ordnandet av avbytarservice

Ordnandet av avbytarservice kan avbrytas om det inte finns medel för att ordna servicen eller Europeiska unionens lagstiftning kräver detta. Bestämmelser om avbrytande utfärdas vid behov genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Om ersättningarna för avbytarservice som ordnats innan avbrottet börjar gälla inte kan betalas till fullt belopp på grund av brist på medel, kan de betalas det följande året av det anslag som anvisats för kostnaderna för avbytarservice för pälsdjursuppfödare i statsbudgeten för det året.

Av det anslag som avses i 2 mom. kan den lokala enheten betalas ersättning även för sådana kostnader enligt 25 § 2 mom. 1 och 6 punkten

1) som har orsakats under den tid avbrottet varat,

2) som inte hade kunnat undvikas, och

3) som på grund av brist på medel inte har kunnat ersättas till fullt belopp av anslaget för det år som avbrottet riktade sig mot.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

Trots vad som föreskrivs i denna lag tillämpas på avbytartjänst som en pälsdjursuppfödare ordnat själv före lagens ikraftträdande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lagens 8 § tillämpas också i de fall där grunden för återkrav eller återbetalning av statlig ersättning som fåtts utan grund har uppkommit före lagens ikraftträdande.

Trots vad som föreskrivs i 25 § 2 mom. tillämpas på kostnader som orsakats av avbytarservice som genomförts före denna lags ikraftträdande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Trots vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. om ansökningstiden för avbytarservice ska ansökan om avbytarservice som ordnas 2016 göras senast den 15 januari 2016.

Utskottets förslag till uttalanden

1. *Riksdagen förutsätter att befogenhetsfrågorna i tillsynen över arbetarskyddet utreds inom ramen för den genomgripande reformen av avbytarservice och att bestämmelserna om avbytarnas säkerhet på arbetsplatsen och tillsynen över säkerheten revideras för att motsvara nivån enligt arbetarskyddslagstiftningen. Dessutom bör en samordning av lantbruksfö-*

retagarnas behov och avbytarnas arbetstider tas upp i reformen med målet att färre avbytare ska ha deltidsanställning.

2. *Riksdagen förutsätter att det följs upp vilka konsekvenser avgiftsbeläggningen av beredskap har för hur avbytarservice anlitas och tillämpas och att behovet av ändringar behandlas i den genomgripande reformen av avbytarservice.*

3. *Riksdagen förutsätter att det följs upp hur timantalet för subventionerad avgiftsbelagd avbytarservice räcker till och vilka konsekvenser inskränkningen har för lantbruksföretagarnas möjligheter att orka med sitt arbete och att behovet av ändringar behandlas i den genomgripande reformen av avbytarservice.*

Helsingfors 4.12.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuula Haatainen sd
vice ordförande Hannakaisa Heikkinen cent
medlem Outi Alanko-Kahiluoto gröna
medlem Anna-Maja Henriksson sv
medlem Niilo Keränen cent
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Sanna Lauslahti saml
medlem Anne Louhelainen saf
medlem Aino-Kaisa Pekonen vänst
medlem Juha Pylväs cent
medlem Sari Raassina saml
medlem Vesa-Matti Saarakkala saf
medlem Kristiina Salonen sd
medlem Martti Talja cent.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.